

Vinbärsgallkvalster

Vinbärsgallkvalster är ett stort problem i många koloniområden.

Angripna buskar kan förstås fortsätta att ge skörd under ett antal år men skörden kommer att bli sämre och sämre för varje år.

Risken är också stor att de buskar som fortfarande ser friska ut kommer att angripas de närmaste åren.

Vinbärsgallkvalster är mikroskopiskt små kvalster som lever i tusental i de kulformigt uppsvällda knopparna på busken. Dessa knoppar syns särskilt tydligt på våren.

Kvalstrens spridningsperiod pågår från knoppsprickningen och några veckor framåt. Kvalstren sprids med regnstänk, vind och insekter. De minskar skörden genom att infekterade knoppar torkar in, men ännu allvarligare är att de kan sprida reversion – en sjukdom som på sikt gör buskarna sterila.

Angripna buskar bör därför tas bort antingen före knoppsprickningen på våren eller efter skörd.

Besiktning av områdets buskar utförs på hösten efter bladfall eller tidigt på våren i god tid innan knoppsprickning.

Åtgärder

1) Område med lindriga angrepp

Ta bort alla angripna buskar efter besiktning samt gör en noggrann observation efter 1 år av de buskar som lämnas kvar.

För att vara på den säkra sidan planteras inga nya buskar förrän observationerna visar att inga kvarlämnade buskar har angripits. Hittar man angrepp på dessa tas även de bort och man bör vänta minst ett halvår till med nyplanering.

2) Kraftigt infekterat område

Sanera hela området efter besiktning, dvs ta bort både friska och angripna buskar. Plantera nytt tidigast ett halvår (helst ett år) efter att alla buskar tagits bort.

Varken kvalster eller reversion lever kvar i jorden men nya buskar mår ändå bra av att planteras på ny plats, alternativt i ny jord.

Uppgrävda buskar

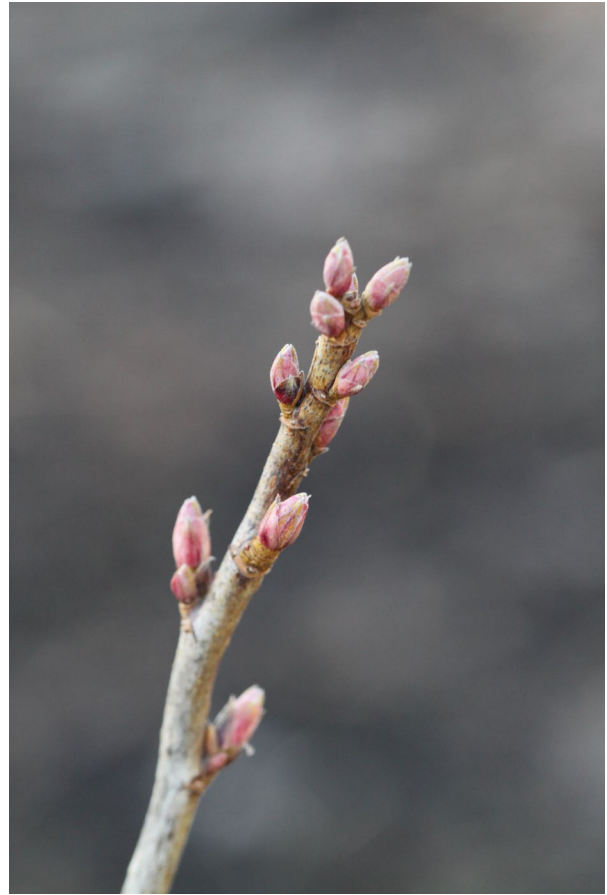
Bränn angripna buskar eller forsla bort för destruktion.

Nya sorter

Försöksodlingar på koloniområden runt om i landet har visat att det finns nya sorter med god motståndskraft mot kvalster. De sorter som vi kan rekommendera idag och som börjar finnas i handeln är Ben Gairn, Petter och Titania. Gemensamma inköp lönar sig.

De annars vanliga sorterna i handeln, t ex Öjebyn, Storklas, Polar m fl är alla mottagliga för gallkvalster, Storklas t o m extremt mottaglig.

Solveig Sidblad, trädgårdskonsulent, Koloniträdgårdsförbundet

Svart vinbärsbuske angripen av gallkvalster får runda uppsvällda knoppar (tv) medan oangripna knoppar är äggformade (th). Foto: Ulf Nilsson